

Részletes tantárgyprogram és követelményrendszer

Óbudai Egyetem Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar		Híradástechnika Intézet		
Tantárgy neve és kódja: Híradástechnika II. KHTHI21TND Nappali tagozat, 2016/2017. tanév II. félév				Kreditérték: 7
Szakok melyeken a tárgyat oktatják: Villamosmérnöki szak				
Tantárgyfelelős oktató:	Dr. Wüthl Tibor	Oktatók:	Kármán József	
Előtanulmányi feltételek (kóddal)	KHTHI11TND, KHTHI12TND#			
Heti óraszámok:	Előadás: 4	Tantermi gyak.: 0	Laborgyakorlat: 2	Konzultáció: 0
Számonkérés módja (s,v,f):	Vizsga			
A tananyag				
<i>Oktatási cél:</i> A villamosmérnök hallgatók számára bemutatni a hírközlés jeleinek, illetve rendszereinek idő és frekvenciatartományi leírását, bevezetni a spektrum fogalmát, ismertetni a modulációs eljárásokat, mint a spektrumformálás eszközt, részletesen tárgyalni a digitális jelfeldolgozás alapjait, valamint a megszerzett ismeretekre alapozva áttekinteni a digitális modulációs és multiplex eljárásokat, mint a korszerű kommunikációs rendszerek alapelveit.				
<i>Tematika:</i>				
Témakör			Hét	Óra
Hírközlés jelei. Determinisztikus jelek leírása idő- és frekvenciatartományban (Fourier sor alakjai, komplex Fourier sor értelmezése). Spektrum fogalma. Szintfogalmak.			1	4
Sztochasztikus jelek leírása idő- és frekvenciatartományban (teljesítménysűrűség spektrum, autokorrelációs függvény, kapcsolatuk, mérésük, lineáris predikció). Zajok fajtái, jel-zaj viszony fogalma.			2	4
Rendszerek leírása idő-, frekvencia-, és komplex frekvenciatartományban (súlyfüggvény, konvolúció, átviteli karakterisztika, ideális aluláteresztő szűrő, lineáris torzítatlanság feltételei, átviteli függvény, zérusok-pólusok értelmezése, hálózat stabilitásának feltétele). Torzítás fogalma. Analóg szűrőtervezés alapelvei.			3	4
Analóg modulációs eljárások. Amplitúdó moduláció (AM jel spektruma, szorzó modulátor és demodulátor működése, QAM alapelvei, QAM adó-vevő blokkvázlat). Szögmoduláció alapelvei.			4	4
Nemzeti ünnep			5	
Mintavételezés alapelvei (mintavételezés blokkvázlata, mintavett jel spektruma, aliasing jelenség, mintavételi tételek, mintavett jel helyreállítása, kvantálás, kvantálási zaj, Dither zaj).			6	4
Diszkrét idejű rendszerek idő- és frekvenciatartományi leírása (súlysorozat, diszkrét konvolúció, diszkrét Laplace transzformáció, sorozat Z transzformáltja, transzfer függvény, stabilitás feltétele). DSP alapjai (FIR struktúra, IIR struktúra, túlmintavételezés haszna, interpoláció és decimálás, prediktív kódolók). Példamegoldás.			7	4
Számítógépes spektrumanalízis alapelvei (DFT/FFT).			8	4
FIR szűrő tervezésének alapjai, MATLAB példamegoldás.			9	4
Rektori-dékáni szünet			10	
Digitális modulációs rendszerek (alapsávi modulációs rendszerek, ISI mentes csatorna, Niquist kritérium, Ethernet interfészek jellemzői, vonali kódok Ethernet interfészekben, Ethernet interfészek kiegyenlítése, vivős modulációs rendszerek, digitális QAM, csatornakapacitás fogalma).			11	4
Optikai átvitel alapjai (optikai szálak jellemzői, optikai adó-vevő modulok főbb típusai, 100Gbps-os koherens Ethernet interfész megvalósításának alapelvei).			12	4
Multiplex rendszerek alapelvei (FDM, TDM, WDM, CDMA, OFDM alapelvek, jellemzők, ICI és ISI mentesség biztosítása OFDM esetében).			13	4

Hálózat-szinkronizáció alapelvei (TDM, SyncE, PTP), tervezési alapelvek, mérési módszerek.	14	4

Félévközi követelmények

Előadások:

A tantervben előírt előadásokon a **részvétel kötelező**.

A félév során egy összefoglaló nagy zárthelyi dolgozat kerül megírása, amelynek keretében a hallgatók számot adnak az addig elhangzott, Híradástechnika II előadásokon és laboratóriumi foglalkozásokon átvett tananyagból.

A vizsgára bocsátás, vagyis az aláírás megszerzésének feltétele:

- A hiányzások mértéke nem haladhatja meg az előadások (TVSZ-ben meghatározott) 30%-át
- A nagy zárthelyi dolgozathoz legalább 50%-os eredményt el kell érni
- A félévközi követelményeket teljesíteni kell Híradástechnika II. laboratórium tárgyából

Laboratóriumi gyakorlatok:

A tantervben előírt laboratóriumi gyakorlatokon a **részvétel kötelező**.

A laboratóriumi gyakorlatokra a hallgatóknak előre fel kell készülni a kiadott mérési utasítások alapján, ahol az aktuális gyakorlat, valamint a hozzá kapcsolódó előadások anyagából ellenőrző kis zárthelyi dolgozat kerül megírásra.

A laboratóriumi foglalkozásokon elkészített jegyzőkönyvek tartalmilag értékelésre kerülnek.

A Híradástechnika II. laboratórium tárgy félévközi követelményei:

- A hiányzások mértéke nem haladhatja meg a laboratóriumi foglalkozások (TVSZ-ben meghatározott) 30%-át
- A kis zh dolgozatok mindegyikének el kell érni az 50%-os szintet.
- Az előírt mérések mindegyikét, jegyzőkönyvvel dokumentálva, legalább 80%-os szinten el kell végezni

Az a hallgató, aki a félévi követelményeket nem teljesíti, letiltásra kerül.

A nagy zárthelyi dolgozatok az előadáson kerülnek megírásra, az alábbi ütemezés szerint:

	Időpont	Időtartam	Minimálisan elért eredmény	Témák
1. zh	13. hét	60 perc	50%	Az előadások és a laboratóriumi gyakorlatok 12. hétig átvett, tematika szerinti anyaga
2. zh	-	-	-	
zh pótlás	14. hét	60 perc	50%	A pótlandó zh témája

Nagy zárthelyi dolgozat pótlásának módja:

A ZH pótlása a szorgalmi időszak utolsó hetében, egy alkalommal lehetséges. A vizsgaidőszakban ZH pótlására már nincs lehetőség.

A zárthelyi dolgozat újra megírható a pót zárthelyi időpontjában de akkor annak az eredménye számít (tehát rontani is lehet).

Laboratóriumi gyakorlat pótlásának módja:

A sikertelenül megírt kis zh vagy a sikertelenül teljesített labormérés következményeképp a hallgatónak a laboratóriumi gyakorlatot pótolnia kell.

Laboratóriumi pótmérési alkalom a szorgalmi időszakban, az oktatóval egyeztetett időpontban, legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetében biztosítható.

A vizsgaidőszakban laboratóriumi gyakorlat pótlására már nincs lehetőség.

A vizsga módja: írásbeli

A hallgató csak akkor vizsgázhat, ha az aláírást megszerezte.

A vizsga a teljes félévi anyagból írásban történik. A vizsgadolgozat elméleti kérdéseket és feladatokat tartalmaz, melynek megírására 60 perc áll rendelkezésre.

A vizsgán elért %-os teljesítmény függvényében a hallgatók az alábbi táblázat szerint kapják a vizsgajegyét:

Százalék	Vizsgajegy
85 - 100	jeles (5)
70 - 84	jó (4)
55 - 69	közepes (3)
40 - 54	elégséges (2)
0 - 39	elégtelen (1)

Egyéb: A zárthelyiken és a vizsgán semmilyen segédeszköz (különös tekintettel a mobiltelefonokra, okosórákra stb.) nem használható. A számológépek használatáról, a feladatok függvényében, a felügyeletet ellátó oktató rendelkezik.

Irodalom

Kötelező:

Tankönyvek:

1. Géher Károly: Híradástechnika (Műszaki Könyvkiadó)
2. Simán István: Digitális jelfeldolgozás alapjai (1170)
3. Egri Tamás: Hírközlés (2000)

Ajánlott:

Tankönyvek:

4. Ferenczi Pál: Hírközléelmélet

Egyéb segédlet

1. Kármán József: Híradástechnika II. előadás prezentációk
2. Kármán József - Kún Gergely: Híradástechnika II. mérési útmutatók